

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Virtute ac Sacrameto Pœnitentiæ

Bosco, Jean a

Lovanii, 1670

Concl. I. Datur in Ecclesia Catholica verè & propriè dictum Sacramentum
Pœnitentiæ, à Baptismo distinctum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73393)

SECTIO PRIMA.

De Institutione, Necessitate & Effectu
Sacramenti Pœnitentiæ.

3.
Descriptio
Sacramenti
Pœnitentiæ
ex scoto.

Sacramentum Pœnitentiæ describit
Scotus 4. dist. 14. q. 4. n. 2. sequen-
tibus verbis: Pœnitentiæ est absolutio
hominis pœnitentis, facta certis verbis,
cum debita intentione prolatis à sacerdo-
te, iurisdictionem habente, ex institutione divina
efficaciter significantibus absolutionem animæ à pec-
cato.

Hæc descriptio quamvis longa, ut quidam
objicit; equidem nullam habet particulam
otiosam, nam qualibet significat necessariam
habitudinem ad esse simpliciter Sacramenti.
Prima quidem, habitudinem ad pœnitentem;
secunda, habitudinem ad formam; tertia, ad
Ministrum; quarta, ad principalem causam,
quæ est Deus; quinta denique, ad effectum,
quarum aliquæ deficiente, deficit Absolutio
Sacramentalis.

in qua nihil
est dignum
reprehensio-
ne.

Quid ergo reprehensione dignum in hac
descriptione? Nihil omnino, nisi fortè quodd
sit Scoti; hoc enim aliquibus videtur sufficere
ut errorem exilliment, quod aliàs ambabus
manibus amplecterentur, si esset D. Thomæ.
In huiusmodi quadrat: Errare putant alios ipsi
omnibus planetis errabundiores, nempe vertiginosi
omnia præter se circumagitari putant, cum præter
ipsos nil eo morbo labores.

4.
Breviores
definitio-
nes.

Interim si placeat brevior definitio: Pœni-
tentiæ est Sacramentum, quo Sacerdos tam-
quam iudex, confitentis cum debito dolore
confert remissionem peccatorum, cum onere
satisfaciendi. Vel sic: Sacramentum Pœni-
tentiæ est signum efficax gratiæ remissivæ
peccati, post Baptismum commissi. Aliter:
Est Sacramentum remissivum peccati per mo-
dum iudicii.

Diversa no-
mina huius
Sacramenti.

Hinc diversitas nominum huius Sacra-
menti; puta, Sacramentum Pœnitentiæ; quia
omnes ejus partes pœnam & laborem inclu-
dunt: Contritio adfert dolorem, Confessio
ruborem, Satisfactio laborem. Sacramentum
Absolutionis; quia forma ejus est Absolutio,
id est, inquit Scotus suprâ n. 3. quedam senten-
tia definitiva absolvens reum. Sacramentum re-
conciliationis seu remissionis, & secunda post
naufragium tabula, ab effectu, qui est re-
missio peccati, post Baptismum commissi. Ab
operibus satisfactoriis appellatur Baptismus
laboriosus. Sepissimè etiam vocatur Sacra-
mentum Confessionis, seu Confessio Sacra-
mentalís, propter confessionem oris, quæ

est secunda pars quasi materiæ hujus Sacra-
menti.

Sed hæc satis de nomine, veniamus ad rem
ipsam, & videamus cum Doctore Subtili su-
prâ, an rationi illius nominis aliquid suble-
tæ hæc est veritas Catholica:

CONCLUSIO I.

Datur in Ecclesia Catholica verè
& propriè dictum Sacramen-
tum Pœnitentiæ, à Baptismo
distinctum.

Scotus 4. dist. 14. qu. 4. n. 3. sic inquit:
Quoad secundum, ostendo primò, quòd possibile
est huic positioni nominis aliquid subesse. Secundo
quòd congruit aliquid subesse; & terciò, quòd ad
quid subest. Primum ostenditur per hoc, quòd possi-
bile est Deo animam absolvere à peccato iuxta illud
Symboli: Remissionem peccatorum: & per
consequens possibile est instituire aliquid signum illius
absolutionis, & hoc signum efficax, ut prius expo-
situm est efficax in materia de Sacramento in uni-
versali; & pari ratione verba quecumque, à quocum-
que Ministro prolata, & tunc patet tota positio
illius rationis.

Quantùm ad congruitatem, probatur hæc,
Primò, quia, inquit Doctor, congruum est ali-
quod esse signum sensibile istius Absolutionis propriè
easdem rationes, propter quas dictum est dist. 1. de
congruitate Sacramenti in communi. Et propter
easdem congruum est illud esse signum institutum à
Deo, quia & magis movebit, & ducet intellectum
in certitudinem, & magis inclinabit affectum ad
promptitudinem suscipiendi illud signum.

Congruit etiam in proposito, istud signum Absolu-
tionis interioris, institui in verbis significantibus
Absolutionem, ut signum representet signa-
tum.

Congruit etiam, quòd ista Absolutio exterior fiat
à sacerdote, quia congruit extrema per medium
reduci in extremum; & ita in Hierarchia Ecclesia-
stica, extremos, scilicet peccatores, reduci in Deum
per Hierarchyam, id est, sacerdotem, sicut est in
Ecclesia triumphante. Congruit etiam, quòd à iu-
risdictionem habente; quia sententia, à non suo
Iudice lata, nulla est.

Con-

congruit etiam, quod requiratur intentio debita, in supra expofitum est in alijs Sacramentis. Congruat etiam ex parte fufceptivi, quod fit pœnitens, id est, habens aliquam difpofitionem de peccato commiffo: hoc enim videmus etiam in iudicibus temporalijs, quod protervum fententialiter concedunt: pœnitentem verò fuo modo abfolvunt, id est, tanquam non reum, vel non puniendam fententiant. Hucque Scotus. Igitur pofibilitas & congruitas hujus Sacramenti ostenfa est.

Factum fuiffe, quod pofibile, & congruum erat fieri, docet ibidem Scotus nu. 3. hifce verbis: Tertio dico, quod hoc factum est. Cetero (profequitur) fundamentum accipitur ex auctoritatibus adductis ad oppositum.

Rogas, que sint illa auctoritates? Respondeo, Matth. 16. v. 19. Et tibi dabo claves regni celorum. Et quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in celis: & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in celis. Item Joan. 20. v. 23. Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt.

Et quamquam priora verba foli Petro & ejus in Pontificatu fuffefforibus dicta videantur; equidem fimilia dixit Chrifto omnibus Apoftolis, & eorum in Sacerdotio fuffefforibus Matth. 18. v. 18. Amen dico vobis, quaecumque aligeritis super terram, erunt ligata & in celo, & quaecumque solveritis super terram, erunt soluta & in celo.

Sic hæreticos, tum antiquos, tum novos, verba illa Joan. 20. intellexiffe, & intelligere de potestate prædicandi verbum Dei, & Chrifto Evangelium annuntiandi; fed non funt audiendi, ut patet ex his, quæ fubjuncto ex Concilio Tridentino; Dominus, inquit feff. 14. c. 1. Sacramentum Pœnitentiæ tunc præcipue inftituit, cum à mortuis excitatus, inffufflavit in difcipulos fuos dicens: Accipite Spiritum fandum: quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta funt. Quæ tam infegni factò, & verbis tam perfpicuis, potestatem remittendi & retinendi peccata, ad reconciliandos Fideles, post Baptifmum lapsos, Apoftolis & eorum legitimis fuffefforibus fuiffe communicatam, univerforum Patrum confenfus femper intellexit.

Et post pauca: Quare veriffimum hunc illorum verborum Domini fensum sancta hæc Synodus probans & recipiens, damnat eorum commentitias interpretationes, quæ verba illa ad potestatem prædicandi verbum Dei, & Chrifto Evangelium annuntiandi, contra huiusmodi Sacramenti inftitutionem factò detrahunt.

Eodem modo loquitur can. 3. ejuſdem feff. Si quis dixerit verba illa Domini Salvatoris: Accipite Spiritum fandum: quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta funt: non esse intelligenda de potestate remittendi & retinendi peccata in Sacra-

mento Pœnitentiæ, sicut Ecclesia Catholica ab initio femper intellexit; detorferit autem contra inftitutionem huius Sacramenti, ad auctoritatem prædicandi Evangelium; anathema fit.

Cum ergo tenemus potestatem remittendi, & retinendi peccata, non tantum promiffam Matth. 16. & 18. fed etiam concessam Joan. 20. atque hæc exerceri non poffit inter homines (qui non communicant fignis infenfibilibus) nisi per fignum fenfibile, quidni fignum istud fenfibile fit verum & propriè dictum Sacramentum? Nihil ipfi deest. Nam Sacramentum à Scoto 4. dift. 1. q. 2. nu. 9. definitur: Signum fenfibile, gratiam Dei vel effectum Dei gratulatum ex inftitutione divina efficaciter fignificans, ordinatum ad falutem hominis viatoris.

Sed dicet aliquis; poffet Sacerdos auctoritate divina in corde fuo remittere peccata; sicut poffet remittere in corde fuo offensas fibi illatas.

Poffet planè. Ex quo ergo habetur neceffitas figni fenfibilis? Respondeo; ex continua & perpetua traditione univerfalis Ecclesiæ; quam nemo nisi infanus potest negare.

Et sanè si creditor remittat debitum intrà fe, nequè id exterius explicet; remiffio nondum est valida, fed potest creditor exigere fuum debitum. Ità probant aliqui hanc neceffitatem à fimili.

Respondetur; fortè remiffio est valida; licèt poffit revocari, quamdiu à debitore non fuerit acceptata; non potest autem acceptari, nisi figno aliquo externo debitori innofceat. Putas autem, quia ad validam abfolutionem feu remiffionem peccatorum in Sacramento Pœnitentiæ requiritur acceptatio pœnitentiæ & Clarum est quòd non requiratur, nisi interpretativa, qui enim confitetur, hoc ipfo cenfetur implicite acceptare abfolutionem pro quocumque tempore impartiendam: quippe confefio est accufatio fui in ordine ad obtinendam abfolutionem.

Interim certum est, abfolutionem valide conferri dormienti, furdo, amenti, & alijs, qui nihil minùs cogitant; quàm de Abfolutione; aut etiam tam fubmiffà voce, ut pœnitens nullatenus poffit fcire peccata fibi esse remiffa. Ergo fimile allegatum nimium claudicat.

Enimvero Chrifto non inftituit hoc Sacramentum per modum contractùs alicujus aut donationis; fed per modum Judicij, in quo pœnitens est reus, & accufator; Sacerdos vero Judex: jam autem fententia Judicis est valida, quamvis non audiat à reo, maxime si est abfolutoria. Satis quippe est, quòd profertur in iudicio, cum debita folemnitate.

Ergo confimiliter in propofito, fufficiet ad remiffionem peccatorum, quòd Confefarius ità proferat Abfolutionem, ut faltem

9. Potestas remittendi peccata non exercetur inter homines nisi per fignum fenfibile.

Neceffitas huius figni probatur ex traditione.

10. Probatio à fimili nod est efficac.

Abfolutio dari potest dormienti, furdo, &c.

11. Chrifto non inftituitur hoc Sacramentum per modum alicujus contractùs, fed judicij.

Sacra

ad rem ottili fufcubiti.

verè mmen- ilmo

inquit: pofitio huius facramenti non potest esse sine signo fenfibile.

8. Improbatur hæc opinio per illas expofitiones in univ. quædam fufficientia.

ur hæc, inquit, congrua pœnitentiæ est: accipit enim de proprio utam à intellectu ad

Abfolutio fignificati-

ior fiat medium celestia Deum ut est in un fuo Con.

ipsemet, utpote sustinens personam Judicis, & notarii seu testis, possit fidem facere de probatione. Neque enim est sententia communis, ut à pluribus testari seu cognosci debeat; sed privata, spectans privatum cujusque bonum.

12. Objectio. Si rursus objicias: ad abrogationem legis per simplicem retractationem Legislatoris, sufficit defectus voluntatis Legislatoris, etiam nullo signo sensibili manifestatus. Similiter valeret dispensatio merè interna in voto, dummodo non cedat in præjudicium alicujus tertij; ergo etiam absolutio merè interna à peccatis.

Disparitas inter dispensationem in voto, & abrogationem à peccatis. Respondeo ad ultimum (quidquid sit de Antecedente, quod non est certum) neg. Conseq. Ratio disparitatis voluntas Christi, quâ concessit Ecclesiæ suæ potestatem simpliciter condonandi obligationem ortam ex voto; potestatem autem absolvendi à peccatis non simpliciter, sed in judicio.

Item inter absolutio- nem à peccatis & abrogationem legis. Ex quo similiter patet diversitas inter Ab- solutionem à peccatis, & abrogationem legis per simplicem retractationem, cum neque hæc abrogatio sit actus judicii, sed mera sublatio obligationis legis; quæ utique obligatio, sicuti non potuit induci absque voluntate Legislatoris, ita absque illa non potest permanere. Peccati autem remissio non pender à voluntate Confessarii, nisi in quantum Deus voluit. Et quamvis potuisset Deus velle remittere peccatum per meram internam voluntatem Confessarii, attamen voluisse, unde constat? Sanè contrarium nimis manifestè patet ex continua & perpetua traditione universalis Ecclesiæ. Quidni ergo pœnitentiæ sit verè & propriè dictum Sacramentum?

13. Pœnitentiæ agnoscitur pro vero Sacramento à Concil. Florent. & Trident. Pro tali agnoscitur à Concilio Florentino in Decreto Eugenii §. Nova Legis septem sunt Sacramenta, scilicet Baptismus, Confirmatio, Eucharistia, Pœnitentiæ &c. Et §. Quantum Sacramentum est Pœnitentiæ. Novissimè autem hanc veritatem definivit Concilium Trident. sess. 14. can. 1. Si quis dixerit, in Ecclesia Catholica non esse verè & propriè Sacramentum pro Fidelibus, quoties post Baptismum in peccata labuntur, ipsi Deo reconciliandis, à Christo Domino nostro institutum; anathema sit.

Item à Lucio III. e. 9. de hæreticis. Quod jam pridem docuerat Lucius III. in quadam Epist. Decret. quæ refertur c. 9. extra de hæreticis ubi tamquam hæreticus dicitur puniendus, qui negaverit Sacramentum Confessionis. Subscribo verba textus: Ad abolendam. Et infra: Universos qui de Sacramento Corporis & Sanguinis D. N. Iesu Christi, vel Baptismate, vel de peccatorum Confessione, Matrimonio, vel reliquis Ecclesiasticis Sacramentis aliter sentire, aut docere, non metuant, quàm Sacrosancta Romana Ecclesia prædicat & observat: & generaliter quoscumque, eadem Romana Ecclesia, vel singuli Episcopi per diœceses suas cum consilio Clericorum, vel Clerici ipsi sede vacante cum consilio (si oportuerit) vicinorum

Episcoporum, hæreticos indicaverint, vinculo perpetui anathematis innodamus.

Omitto testimonia SS. Patrum, quæ in magno numero adfert Bellarminus lib. 1. de Pœnitentiæ cap. 10. Unus Augustinus pro mille. Epist. 180. ad Honoratum sic ait: Ad 4. non cogitamus cum ad istorum periculum perventur extrema, nec est potestas ulla fugiendi, quantum in Ecclesia fieri solet ab utroque sexu, atque ab omni ætate concursus, aliis Baptismum flagrantibus, aliis Reconciliationem, aliis etiam Pœnitentiæ ipsius actionem, omnibus consolationem & Sacramentorum confessionem & erogationem? Et paulò post: si autem Ministri adijt pro viribus, quas eis Dominus subministrat, omnibus subvenitur; alii baptizantur, alii reconciliantur, nulli Dominici Corporis Communionem fraudantur &c.

Sed quid ad hæc Acatolici? Calvinus lib. 4. Instit. c. 19. §. 15: Romanenses, inquit, Scholastici (quibus solemne est omnia perperam interpretando corrumpere) anxie in rependo hæc Sacramento desudant, nec mirum videri debet, nondum enim in scripto quarunt. Quod tamen optimum habent: rem implicitam, suspensam, incertam opinionumque varietate confusam ac turbatam relinquunt.

Luceat hic mihi dicere Calvino, quod olim dicebat Daniel impudico Presbytero, qui falsò accusaverat castissimam Sulaniam adulteri: Rectè mentitus es in caput tuum, Dan. 13. v. 55. Theologi enim, inquit Bellarminus supra c. 11. summo consensu Pœnitentiæ Sacramentum esse docent, neque ulla est de hac re opinionum varietas: in eo scilicet idem nonnihil laborant, ut ostendant in hoc Sacramento, quid sit Sacramentum tantum, quid res tantum, quid res simul & Sacramentum. Hæc enim tria perspicuè cernuntur in Baptismo, & quibusdam aliis Sacramentis; in quibusdam autem non ita facile distinguï possunt, neque necesse est.

Sed hæc nihil ad rem nostram faciunt, quod enim quaritur est; An Pœnitentiæ sit verè & propriè dictum Sacramentum. A qua utique quæstione Romanenses Scholastici (quibus solemne est nihil perperam interpretando corrumpere) facillimè ac brevissimè se expediunt, absq; sudore aliquo aut labore; cum tamen Acatolici Scholastici (quibus solemne est omnia perperam interpretando corrumpere) anxie in excludendo Pœnitentiæ à numero Sacramentorum desudent; nec mirum videri debet, nodum enim in scripto quarunt. Quod tamen optimum habent rem implicitam, suspensam, incertam, opinionumque varietate confusam, ac turbatam relinquunt, ut videre est apud Bellarminum supra c. 9. ubi sic scribit de Luthero:

Verum & propriè dictum Sacramentum esse Pœnitentiæ, primus negavit hoc nostro sæculo Lutherus, sed timidè & inconstanter:

nam in lib. de captivitate Babyl. non procul ab initio: Principio, inquit, neganda mihi sunt septem Sacramenta, & tantum tria pro tempore ponenda, Baptismus, Pœnitentia, Panis. Sed in eodem libro extremò, Pœnitentiam ad Baptismum revocat, & ex tribus duo facit. Proprie, inquit, ea Sacramenta vocari visum est, quæ antea signis promissa sunt; quo fit, ut si rigide loqui volumus, tantum duo sint in Ecclesia Dei Sacramenta Baptismus, & Panis, cum in his solus & institutum divinitus signum, & promissionem remissionis peccatorum videamus. Nam Pœnitentia Sacramentum, quod ego his duobus accessi, signo visibile & divinitus instituto caret, & aliud non esse dixi, quam viam ad reditum ad Baptismum. Hæc ille. Idem tamen Lutherus tum alibi sæpe, tum in propositionibus adversus Lovanienles, quas edidit anno 1545. propositione 35. Pœnitentiam Sacramentum esse concessit. Huculque Bellarminus.

Similiter Philippus Melanchthon in locis communibus editis anno 1522. aperte negavit hoc Sacramentum: sic enim loquitur in tit. de Pœnitentia: Pœnitentiam non esse signum, nihil obstrictum est: est enim Pœnitentia vetustatis nostre reformatio & renovatio spiritus. Sacramentum eius vel signum non aliud nisi Baptismus est: acque hic omnium rectissime vocatur Sacramentum Pœnitentia. Idem tamen Philippus, Lutherum suum secutus, in libris postea editis, Pœnitentiam Sacramentum esse docuit, ac præsertim in Apologia Confessionis Augustanæ. Ità refert Bellarm. supra.

Offendat nunc Calvinus aliquos Romanenses Scholasticos, qui primò affirmarunt, Pœnitentiam esse verè & proprie dictum Sacramentum, & postmodum id ipsum negarunt, aut de eo dubitarunt; vel vice versà principio negarunt, & extremò affirmarunt.

Sed unde tanta instabilitas in Hæreticis? Quia quarunt nodum in scirpo, & ideo nequeunt invenire veritatem. Dicunt enim, Sacramentum proprie dictum debet esse signum visibile, confirmans fidem, à Deo institutum, cum promissionem remissionis peccatorum.

Sit ità, exceptà tamen illà particulâ, Confirmans fidem; quamvis enim fides ex Sacramentorum ritibus possit confirmari, non est tamen is proprius & primarius finis Sacramentis, sed concionis atque exhortationis; alioquin frustra infantes, dormientes, amentes Sacramenta illa perciperent. Vide quæ de hac re diximus disp. 1. sect. 3. concl. 2.

Interim hæc confirmatio æqualiter reperitur in signo Pœnitentiæ juxta ac Baptismi; sicut enim qui audit: Ego te baptizo &c. in fide confirmatur & confortatur; ità & ille, qui audit: Ego te absolvo &c. Et veluti ille, qui per Baptismum vult incorporari familiæ Christi, ostendit suam pietatem erga ipsum: sic itidem ostendit suam pietatem, qui signa

Pœnitentiæ proferens, accurrit ad Absolutionem, postulans cum Deo reconciliari.

Quantum ad visibilitatem Pœnitentiæ, nemo ignorat, Confessionem, & Absolutionem esse signa visibilia, id est, sensibilia: nam ut rectè S. Augustinus lib. 10. Confess. c. 35. Ad oculos proprie videre pertinet. Vt imur autem hoc verbo etiam in ceteris sensibus, cum eos ad cognoscendum intendimus. Neque enim dicimus, audi quam rutilet; aut olfec quam niteat; aut gusta quam splendeat; aut palpa quam fulgeat. Videri enim dicuntur hæc omnia. Dicimus autem non solum vide quid luceat, quod soli oculi sentire possunt; sed, vide etiam quid sonet, vide quid oleat, vide quid sapiat, vide quam durum sit.

Et sanè D. Augustinum, quando requirit ad rationem Sacramenti signum visibile, per ly visibile intelligere sensibile, factis manifestè colligitur ex Sermone de Baptismo ad infantes ibi: Sacramentum ideo dicitur, quia aliud videtur, aliud intelligitur: quod videtur, speciem habet corporalem, quod intelligitur, fructum habet spirituale. Ubi corporale opponit spirituali, & quod sensu percipitur, ei, quod intelligentià apprehenditur. Verbum igitur corporale rectè signum visibile, id est, sensibile atque externum dicitur; Verbum, inquam, Absolutionis in Sacramento Pœnitentiæ.

Si dixeris: S. Augustinus tractat. 30. in Joan. ait: Accedit verbum ad elementum, & sit Sacramentum: atqui verbum Absolutionis in Sacramento Pœnitentiæ non accedit ad elementum: ergo &c.

Respondeo; non loquitur S. Doctor generaliter de omnibus Sacramentis, sed in particulari de Baptismo, cujus materia est aqua elementaris. Patet ex contextu: In aqua, inquit, verbum mundat: detrahe verbum, & quid est aqua nisi aqua? Accedit &c.

Estò, reponit Hæreticus; Pœnitentia sit signum visibile seu sensibile: sed ubi institutio Christi? Ubi promissio remissionis peccatorum? Respondeo Joan. 20. Accipite Spiritum sanctum; quorum remiseritis peccata &c. Quæ verba Ecclesia Catholica ab initio semper intellexit in proprio & obvio sensu.

At numquid hic proprius & obvius: Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata remittuntur eis, id est, accipite potestatem per prædicationem Evangelii excitandi fidem, quâ apprehenditur remissio peccatorum? Sensus planè ineptus & commentitia interpretatio, ac omnino distorta. Nec mirum cum ab ingeniiis distortis proficiscatur.

Reverà potestas prædicandi Evangelium data est Apostolis Matth. ult. vers. 19. Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Similiter Marc. ult. v. 15. Euntes in mundum universum prædicate Evangelium omni creaturæ.

Data, inquam, est hæc potestas in Gallilæa, idque

18. Offenditur visibilitas sacramenti Pœnitentiæ.

Per signum visibile D. Augustinus intelligit quodlibet signum sensibile.

19. Objectio est S. Aug.

Solutus;

20. Ubi Christus instituit hoc Sacramentum, & promissio ritus remissionis peccatorum, Joan. 20.

Verba Christi: Accipite Spiritum sanctum &c. inepte intelligunt hæretici de potestate evangelizandi.

21. Quæ data est Matth. ult. & Mar. ult. in Gallilæa;

quo perpe... que in... ib. 1. de... ius pro... ait: An... in perveni... quantu... atque ab... tianibus... itia ipsu... mentorum... post: Si... eis Domi... alii bap... ali Corpore... Calvinus... s, inquit... peram in... riviendo h... debet, no... in optimu... incertam... batam re... o, quod... sbycteto... Sulannam... put tuam... quæ Bel... lu Pœnit... eque illa... in eo fo... nt in hoc... tantum... sacramen... nuntur in... amentis;... distingui... faciant... tentia sit... m. Aqua... cholastic... interpres... isimè se... ore; cum... soleme... rumpere... numero... m videri... t. Quod... im, sul... varietate... at videre... sic scribit... mentum... e nostro... stantur:... nam

porro verba
illa Joan. 20.
dicta sunt
Jerofoly-
mis.

22.
Concionator
agit officium
præconis Con-
fessarius
autem officium
Judicis.

23.
Alia inter-
pretatio
istorum ver-
borum
Christi re-
fertur.

24.
Aliquorum
evasio dam-
nata à Con-
cilio Trid.

25.
Contraria
doctrina S.
Chryso-
stomi.

idque universalis & extensa ad omnes gentes, etiam maximè obſtinatas; porro potestas remittendi peccata, de qua Joan. 20. concessa fuit Jerofolymis, idque limitata ad illos, qui cum debito dolore peccata sua confiterentur, quam utique limitationem satis significant isthæc verba: *Quorum remiseritis peccata, remissa sunt*; ergo non omnes passim absolventi, cum tamen omnibus nullo excepto sit annuntian- dum Euangelium.

Quid miramur? Siquidem Concionator officium agit Praconis, qui omnes promiscuè debet admittere, & neminem rejicere: remittens autem peccata, officium Judicis, cujus est discernere inter reum, & non reum; inter causam & causam, atque quod justum est statuere. Quis autem justum dixerit absolvere protervum?

Ergo diversæ sunt potestates prædicandi Euangelium, & absolventi à peccatis, exci- tandi in alio fidei, & remittendi ejus peccata; nisi etiam mulieres fatearis remittere peccata, dum in aliis excitant fidem, & Prædicatores Euangelii retinere peccata, dum per prædicationem non excitant fidem, quæ absurdissimi- ma sunt.

Alia interpretatio est; per illa verba Joan. 20. dari potestatem Apostolis remittendi peccata, quatenus datur eis potestas denun- tiandi peccata esse remissa; quasi verò ad hoc esset opus clavibus, & non potiùs tubâ. Ne- que tunc debuisset Christus dicere Apostolis in præsentia: *Remittuntur eis*; sed, *Remissa sunt*.

Accedit, quòd nullus possit certò denun- ciare peccata esse remissa, nisi hoc sciat; scire autem non potest, nisi ex revelatione Dei.

Nam quod Aliqui respondent, posse hoc sciri & de facto sciri, eo ipso quòd scitur, ali- quem credere sibi esse remissa peccata, nec in Scriptura, nec in Patribus fundamentum ha- bet, & tamquam erroneum damnatur à Con- cilio Tridentino sess. 6. can. 14. his verbis: *Si quis dixerit, hominem à peccatis absolvi, ac ius- tificari ex eo, quòd se absolvi ac iustificari certò cre- dat &c. anathema sit.*

Atque ut verum esset, nihil facit ad rem: tum quia frustra dico, Petro v. g. remissa esse peccata, quando ipse hoc independentè à meo dicto certissimè credit; tum quia scire non possum, an illud credat, nisi ipse mihi dicat; quocirca priùs rogandus erit, an credat, & re- spondenti se credere, dicendum erit, pecca- ta tibi sunt remissa, quæ ridicula & nugato- ria sunt.

Et contrarium eleganter docuit S. Chry- sostomus lib. 3. de Sacerdotio ibi: *Corporis lepram purgare, seu verius dicam, haud purgare quidem, sed purgatos probare, Iudaorum Sacerdotibus solis licebat. . . . At verò nostris Sacerdotibus non corporis lepram, verùm anima sordas, non*

dico, purgatos probare, sed purgare profusus con- sum est.

Et post pauca interrogat: *Quis tam infelix genio natus, ut tot tantaq; bona fastidias? Equidem neminem existere talem dixerim, nisi si quis fursum an- thro percussus sit.*

Ideo tertiam responſionem adhibent heretici dicentes, Joan. 20. non loqui Christum de Sacramento distinctò à Baptismo, sed de ipso Baptismo, cujus recordatione remittan- tur peccata, post ipsum commissà; id est, de Baptismo, in memoriam revocato.

Subtilis interpretatio! Digna profectò ta- libus hominibus, qui vel ad solum nomen Pœnitentiæ contemiscunt, & ideo quæſi- runt recordationem Baptismi, per quam om- nia eorum peccata remitterentur. Sed num- quid invenerunt? *Si quis dixerit peccata omnia, quæ post Baptismum sunt, sola recordatione, & fide suscepti Baptismi, vel dimitti, vel venialia fieri, ana- thema sit.* Ità Concilium Trident. sess. 7. de Baptismo can. 10.

Itaque, ut habet secunda pars conclusionis, Sacramentum Pœnitentiæ profusus distinguitur à Sacramento Baptismatis, teste Concilio Tridentino sess. 14. cap. 2. in principio: *Cre- derem, inquit, hoc Sacramentum (Pœnitentiæ) multis rationibus à Baptismo differre dignoscitur.* Nam præterquam quòd materia & forma, quibus Sacramenti essentia perficitur, longissime distat (quippe materia & forma Baptismi est ablu- tio, cum verbis eam significantibus; Sacra- menti autem Pœnitentiæ quasi materia accu- satio, & forma sententiæ probatio) constat certè, Baptismi ministrum Judicem esse non opte- rere, cum Ecclesia in neminem iudicium exercat, qui non priùs in ipsam per Baptismi ianuum fuerit ingressus. Secus est de domesticis fidei, quos Christus Dominus lavacro Baptismi sui corporis membra semel efficit; nam hos si se postea crimine aliquo contaminaverint, non iam repetito Baptismo ablu- tum, cum id in Ecclesia Catholica nulla ratione liceat; sed ante hoc tribunal, tamquam reos sibi velint: ut per Sacerdotum sententiam non semel, sed quoties ab admisis peccatis ad ipsum Pœnitentes conjugentur, possent liberari.

Non ait, per recordationem Baptismi, sed, per Sacerdotum sententiam. Igitur Pœnitentiæ Sacramentum distinguitur à Baptismo, mate- riâ, formâ & ministro.

Nehoc tantùm, sed etiam effectu, ut ibi- dem docet Tridentinum continuò atroxens: *etiam Alius est præterea Baptismi, alius Pœnitentiæ fructus: per Baptismum enim Christum induentes, nova profusus in illo efficiuntur creatura, plenam & integram peccatorum omnium remissionem conse- quentes: ad quam tamen novitatem & integritatem per Sacramentum Pœnitentiæ, suè magis no- stis stertibus & laboribus, divini id exigente iusti- tiæ, pervenire nequaquam possumus, ut merito Pœnitentiæ laboriosus quidam Baptismus à Sanctis Patribus*

paribus dicitur fuerit. Quid autem facilius memoria Baptismi? Nonne opus est speciali potestate, aut speciali sententiâ Sacerdotum, ut homo baptizatus recordetur sui Baptismatis?

Et verò, si hæc memoria est unicum medium remissionis peccatorum post Baptismum, cur nupiam Scriptura illius meminit? Lego quidem apud Ioannem Epist. 1. c. 1. v. 9. si confiteamur peccata nostra; fidelis est & iustus, ut remittat nobis peccata nostra: sed ubi scriptum sit: Si recordamur Baptismi nostri fidelis est & iustus, ut remittat nobis peccata nostra, plane ignoro. Hoc fide, contra rationem esse, falsis quempiam liberari à peccato, post Baptismum commissio, quàm ante Baptismum commissio.

Sanè, inquit Concilium Tridentinum sess. 14. c. 8. & divina iustitie ratio exigere videtur, ut aliter ab eo in gratiam recipiantur, qui ante Baptismum per ignorantiam deliquerint; aliter vero, qui semel à peccatis & damnationis servitute liberati, & accepto spiritus sancti dono, scientes templum Dei violare, & Spiritum sanctum contristare non formidaverint. Et divinam clementiam decet, ne ira nova absque ulla satisfactione (per solam recordationem Baptismi) peccata (post Baptismum commissio) remittantur; ut, occasione accepta, peccata leviora putantes, veluti iniurii, & immensissimi Spiritus sancto, in graviora labantur.

Nonne Rex temporalis daret occasionem gravius delinquendi, si, dato chyrographo, id peccatum alicujus dimitteret, ut etiam peccata postmodum committenda polliceretur remittere, quoties chyrographum inspicens, crederet Regem sibi remisisse peccata? Nemo dubitat. Et existimabimus Deum id fecisse? Non est justum & æquum, quantum potest capere ratio naturalis.

Impossibile est, inquit Apostolus Hebr. 6. v. 4 eos, qui semel sunt illuminati (per Baptismum) gustaverunt etiam donum celestis, & participes facti sunt Spiritus sancti &c. rursus revertant ad Penitentiam (id est, ad remissionem peccatorum) rursus crucifigentes sibi met ipsos filium Dei, id est, per iteratam susceptionem Baptismi, qui est figura mortis Christi, quantum minus per ejus recordationem?

Et cap. 10. ejusdem Epist. v. 26 & 27. ait: Voluntarie enim peccantibus nobis post acceptam notitiam veritatis, iam non relinquunt pro peccatis hostia, terribili autem quadam expectatio iudicii, & ignis emulatio, quæ consumptura est adversarios. Quis ergo nisi impius dicit, voluntarie peccantibus nobis post Baptismum relinquunt pro peccatis hostia, id est, recordatio Baptismi?

Non sic Hæretici, non sic: sed relinquunt quadam expectatio iudicii, & ignis emulatio, quæ consumptura est hujusmodi peccatores, nisi fecerint fructum dignum Penitentia,

qualis non est recordatio Baptismi, ut omnes fateri debent, qui credunt Ioanni Baptista, dicenti Matth. 3. v. 2. Penitentiam agite, appropinquavit enim regnum celorum. Non ait; Recordamini circumcissionis, sed, Penitentiam agite. Et quæ illa?

Sequitur v. 5. 6. 7. & 8. Tunc exibat ad eum Ierosolyma, & omnis Iudæa, & omnis regio circa Iordanem; & baptizabantur ab eo in Iordane, confitentes peccata sua. Videns autem multos Phariseorum, & Sadduceorum venientes ad Baptismum suum, dixit eis: Progenies viperarum, quæ demonstravit vobis fugere à ventura ira? Facite ergo fructum dignum Penitentia. Ac continud attexit: Et ne velitis dicere intra vos: Patrem habemus Abraham &c.

Igitur fructus dignus Penitentia, confessio est suorum peccatorum, si non Sacramentalis, quæ tunc nondum erat instituta, certè interna Contritio charitate perfecta. Hæretici autem, qui contenti sunt recordatione Baptismi, quid aliud dicunt intra se, quàm, Patrem habemus Abraham, id est, Christum, cujus familia: adscripti sumus per Baptismum?

Si illa recordatio foret unicum medium remissionis peccatorum (præterquam quod sic potius cogitatio nostra remitteret peccata post Baptismum commissio, quàm ipse Baptismus) quomodo possibile fuisset, quod nullus SS. Patrum illius vel minimam mentionem fecisset? Audite Divum Augustinum Epist. 23. ad Bonifacium: Semel, inquit, perceptam parvulus Christi gratiam, non amittit nisi propria impietate, si atavis accessu tam malus evaserit. Tunc enim etiam propria incipit habere peccata, quæ non regeneratione auferantur, sed alia curatione sanantur.

Dubitas, quæ sit illa alia curatio? Lib. 2. de Adult. conjugii c. 16. claris verbis eam significat dicens: Si à Catechumeno factum est (homicidium) Baptismate abluitur, & si à Baptizato, Penitentia & reconciliatione sanatur.

Quando ergo idem S. Doctor lib. 1. de Nupt. & Concup. c. 33. explicans illud Apostoli Ephes. 5. v. 25. 26. & 27. Christus dilexit Ecclesiam, & semetipsum tradidit pro ea, ut eam sanctificaret, mundans eam lavacro aqua in verbo &c. quando, inquam, docet, sic istud accipiendum esse, ut eodem lavacro regenerationis, & verbo sanctificationis (id est, Baptismo) omnia prorsus mala hominum regenerantium mundentur atque sanentur; non solum peccata, quæ omnia nunc remittuntur in Baptismo, sed etiam quæ posterius humanâ ignorantia vel infirmitate contrahuntur: non ut Baptisma quotiens peccatur, totiens repetatur; sed quia ipso, quod semel datur, est, ut non solum antea, verum etiam postea quorumlibet peccatorum venia fideibus impetretur, numquid tunc recordationis Baptismatis adscribit veniam quorumlibet peccatorum subsequantium? Noli id cogitare, si sapias.

Mark. 8.

32. Fructus dignus Penitentia est confessio peccatorum, scilicet recordatio Baptismi.

cujus PP. non ipsam intemineant.

33. Occurritur objectioni, & explicatur de doctrina S. Aug.

34. qui solum vult Pœnitentiã non prodesse sine Baptismo in re. vel in voto.

Quid ergo? Respondeo, vult Pœnitentiã, tam virtutem, quã Sacramentum, nullatenus impetrare veniam peccatorum, sine lavacro regenerationis, aut ejus voto. Nam sequitur: Quid enim prodesset vel ante Baptismum Pœnitentiã, nisi Baptismus sequeretur, vel postea, nisi prœcederet? In ipsa quoque Dominica oratione: quæ quotidiana est nostra mundatio, quo fructu, quo effectu diceretur: Dimitte nobis debita nostra, nisi ab eis, qui baptizati sunt, diceretur? Itemq; eleemosynarum largitas, & beneficentia quamlibet, cui tandem ad dimittenda sua peccata prodesset, si baptizatus non esset? Postremo regni celorum ipsa felicitas, ubi non habebit Ecclesia maculam aut rugam, aut aliquid eiusmodi, ubi nihil reprehensionis, nihil simulationis erit, ubi non solum reus, sed nec concupiscentia erit ulla peccati, quorum erit, nisi baptizatorum? Hucusque Augustinus.

35. Quod recordatio sola Baptismi sufficit impetret veniam peccatorum.

Council. Trid.

1. Cor. 5.

nupiam docuit S. August. aut alius S. Patet.

36.

Remissio peccatorum per Sacramentum Pœnitentiæ probatur ex S. Ambr.

Ergo per solum recordationem Baptismi suscepti, impetratur postea quorumlibet venia peccatorum, negatur Consequentia: sed ut impetretur per virtutem Pœnitentiæ ante Baptismum venia peccatorum, requiritur votum Baptismi; adedque nisi Baptismus sequeretur, ubi & quando commodè sequi posset, nihil prodesset, uti nec Sacramentum Pœnitentiæ; nisi prœcederet realis susceptio Baptismi, quia nimirum Baptismus est janua omnium Sacramentorum. Et specialiter Sacramenti Pœnitentiæ, cum Ecclesiæ, ut dicit Tridentinum sess. 14. cap. 2. in neminem iudicium exerceat, nisi prius in ipsam per Baptismi ianua fuerit ingressus. Quid enim mihi, inquit Apostolus 1. Cor. 5. v. 12. de iis, qui foris sunt, iudicare? Quod autem pœnitens, ut iudicetur ab Ecclesia, id est, sacramentaliter absolvatur, debeat recordari Baptismi antea suscepti, aut quod illa recordatio sufficiat sine iudicio, id est, Sacramentali Absolutione, ad justificationem, nupiam docuit Sanctus Augustinus, vel alius quispiam Sanctorum Patrum; sed omnes unanimiter distinguunt Pœnitentiã à Baptismo, appellantes eam, secundam post naufragium tabulam, reconciliationem fidelium, similibusque nominibus.

Sanctus Ambrosius lib. 1. de Pœnitentiã cap. 7. sic inquit: Cur baptizatis (alloquitur Novatianos) si per hominem peccata remitti non licet? In Baptismo atq; remissio peccatorum omnium est: Quid interest utrum per Pœnitentiã, an per lavacrum hoc us sibi datum Sacerdotes vendicent, unum in utroque mysterium est. Et quia Novatiani dicebant, posse hominem baptizare, quia in Baptismo Deus est, qui potissimum operatur, addit Ambrosius: Quid in Pœnitentiã, nome nomen Dei operatur?

Accedat S. Hieronymus lib. 1. contra Pelag. ibi: Redimatur sanguine Salvatoris, aut in domo Baptismatis, aut in Pœnitentiã, que vincuntur Baptismatis gratiam.

Atque ut alios omittam, quid evidentiis istis verbis Cyrilli Alexan. lib. 12. in Joan. cap. 56. circa finem: Quid igitur ratione divinitate dignitatem ac potestatem Discipulis sui Salvator largitus est? (explicat locum Joan. 20. Accipite Spiritum sanctum &c.) quia certe absurdum non est, peccata remitti posse ab illis, qui Spiritum Sanctum in seipsis habent. Nam quom ipsi remittunt, aut detinent, Spiritus qui habitat in eis, per eos remittit, & detinet. Erit autem id per eos duobus, ut arbitror, modis: Primum Baptismo, deinde Pœnitentiã. Nam aut credentis & vitæ sanctimoniam probatos homines ad Baptismum inducunt, & indignos inde diligenter expellunt, aut Ecclesiæ filius (id est, baptizatus) peccantibus quidem increpant, pœnitentibus autem indulgent.

Ubi licet aperitissimè distinguat inter potestatem remittendi peccata per Baptismum, & potestatem remittendi peccata per Pœnitentiã; atamen videtur insinuare, utramque potestatem datam esse Apostolis Joan. 20. illis verbis: Accipite Spiritum sanctum &c. nam illa verba ibi pertractat & exponit, ut supra adnotavi.

Quod etsi verum esset (quod non, quia potestatem Baptizandi dedit Christus Apostolis Matth. ult. v. 19. Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti; & jam pridem baptizaverant, ut patet ex Joannis 4. v. 2. Quamquam Iesus non baptizaret, sed Discipuli eius) equidem nihil contra conclusionem, que tantum asserit distinctionem inter utramque potestatem.

Interim explicatur Cyrillus, ut tantum voluerit illis verbis significare dignitatem sacerdotalem, enumerando duplicem potestatem, quæ in Sacerdotibus est ad remittenda peccata, in Baptismo scilicet, & Pœnitentiã, sive utraque illo loco Joannis data fuerit, sive una tantum. Unde in principio capitis, & in medio, dum expressè interpretatur verba Joannis, nulla fit mentio Baptismi.

Alii respondent, Cyrillum illa verba per quandam accommodationem extendisse ad potestatem remittendi peccata per Baptismum, propter similem necessitatem utriusque Sacramenti, & virtutem remittendi peccata, tamen diversimodè; unum videlicet per regenerationem ex aqua & Spiritu Sancto, alterum per modum iudicii, uti etiam diversa peccata, Baptismus quidem peccata ipsam antecedentia; Pœnitentiã autem peccata Baptismum subsequentia. Unde etiam Pœnitentiã laboriosius quidam Baptismus à SS. Patribus dictus fuit, ut testatur Trident. sess. 14. c. 2.

Quærit

CONCLUSIO II.

Sacramentum Pœnitentiæ instituit Christus post resurrectionem suam, quando stans in medio Discipulorum suorum, insufflavit, & dixit eis: Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt. Joan. 20. v. 22. & 23.

Quo enim alio loco Christus hoc Sacramentum instituit? Si dixeris, Matth. 10. v. 7. Euntes predicare (supple Pœnitentiam) dicentes: Quia appropinquavit regnum celorum. Non poterant autem predicare Sacramentum Pœnitentiæ, quod nondum erat institutum. Nonne Matth. 4. v. 17. legitur: Exinde cepit Iesus predicare & dicere: Pœnitentiam agite: appropinquavit enim regnum celorum? Et Luc. 13. v. 3. ait Christus: Nisi pœnitentiam habueritis, omnes similiter peribitis.

Respondedo; duplicem esse Pœnitentiam. Una est Pœnitentia virtus; altera Pœnitentia Sacramentum; prima omni tempore fuit necessaria universis hominibus; qui se mortali aliquo peccato inquinassent; necessaria, inquam; ad gratiam & iustitiam assequendam; illis etiam, qui Baptismi Sacramento abluti essent, ut docet Trident. sess. 14. c. 1. & illam Pœnitentiam prædicavit Christus, & præcepit Apostolis supra prædicare.

Illam prædicabat Joannes Baptista Matth. 3. v. 2. dicens: Pœnitentiam agite, appropinquavit enim regnum celorum. Et Mar. 1. v. 4. Fuit Ioannes in deserto baptizans, & prædicans Baptismum Pœnitentiæ in remissionem peccatorum.

De hac loquitur Apostolus Petrus Act. 2. v. 38. Pœnitentiam (inquit) agite, & baptizemini unusquisque vestrum &c. Similiter Apostolus Paulus Act. 26. v. 20. Sed his, qui sunt Damasci primum, & Ierosolymis, & in omnem regionem Iudææ, & Gentibus annuntiabam, ut Pœnitentiam agerent, & converterentur ad Deum digna Pœnitentiæ opera facientes.

Huic Pœnitentiæ Prophetæ testimonium perhibuerunt, ut patet ex Ezech. 18. v. 21. Si autem impius egerit Pœnitentiam &c. vivet &c.

Ut proinde verum foret, quod ait Paulus supra v. 22. Auxilio autem adiutus Dei, usque in hodiernum diem sto, testificans minori atque maiori, nihil extra dicens, quam ea, quæ Propetia locuti sunt futura esse, & Moyses; tamen intellexisset Pœnitentiam.

Quod addo, quia videtur tantum loqui de his, quæ spectant ad Passionem, & Resurrectionem Christi: nam sequitur: Si passibilis Christus, &c.

Ccc 2

42. Christus non instituit Sacramentum Pœnitentiæ Matth. 10.

nam ibi solum loquitur de virtute Pœnitentiæ.

43. quam prædicabat Joan. Bapt. Matth. 3. & Mar. 1.

Apost. Petrus Act. 2. & Paulus Act. 26.

44. Huic Pœnitentiæ Prophetæ testimonium perhibuerunt Ezech. 18. Act. 26.

Quæris à me, qui sint isti SS. Patres? Respondedo, Nazianzenus Orat. in Sancta Lumina, quæ est 39. sub finem, ubi enumerans sex diversa Baptismatum genera quinto loco collocat βαπτισμα ἵεροῦ δακρύων ἀλλ' ἕτερον γένος, Βαπτισμα, quod est lacrymarum, verum laboriosius. Hæsit huius Theologi vestigijs Joannes Damascenus lib. 4. de Fide Orthodoxa cap. 10. qui octo Baptismatum genera commemorans, sexto loco Pœnitentiam ponit his verbis: ἐκρον τὸ δῖα μέλαινας δὲ δακρύων, ἕτερον ἕτερον, Sextum, quod per Pœnitentiam & lacrymas, verè laboriosum.

Quid ergo mirum, si Cyrillus, quod propriè & in rigore Christus dixerat de Baptismo laborioso, accommodaverit Baptismo simpliciter, qui nondum regeneratis est necessarius ad salutem, quemadmodum Baptismus laboriosus lapsis post Baptismum?

Enimvero veluti Sacerdos, potestate iudiciali, acceptà à Christo Ioan. 20. remittit, & retinet peccata in Sacramento pœnitentiæ; ita quodammodo in Sacramento Baptismi remittit peccata illud administrando, & retinet peccata indignum à susceptione repellendo. Remittit, inquam, omnem culpam originalem & actualem, iuxta illud Florentini in Decreto Eugenii: Huius Sacramenti (loquitur de Baptismo) effectus, est remissio omnis culpæ originis & actualis.

Unde allucinari videtur Bonæ Spei disput. 4. de Pœnitentiæ Sacramento n. 9. dicens: Peccata per Baptismum remittendi potestas (preterquam quod ex universæ Ecclesiæ traditione ad solum originale extendatur) non est iudicialis. Non sic loquitur Eugenius, sed, sicuti statim audivimus: Huius Sacramenti effectus est remissio omnis culpæ originis & actualis. Ergo potestas remittendi peccata per Baptismum non extenditur ad solum originale ex universæ Ecclesiæ traditione, nisi vel Eugenius in suo Decreto erraverit, quod nefas est cogitare, vel Bonæ Spei, contra omnem proprietatem verbi, & communem loquendi modum universalis Ecclesiæ, per peccatum originale intellexerit omnem culpam originalem & actualem, commissam ante susceptionem Baptismi.

Quæ cum ita sint, jure meritissimo Concil. Trid. sess. 14. can. 2. distinctionem horum Sacramentorum credendam proponit sub hoc tenore verborum: Si quis Sacramenta confundens, ipsam Baptismum, Pœnitentiæ Sacramentum esse dixerit, quasi hæc duo Sacramenta distincta non sint, atque ideo Pœnitentiam non rectè secundam post naufragium tabulam appellari; anathema sit.

Si autem à me quæritur, quando Christus instituerit Sacramentum Pœnitentiæ: Respondo in promptu est:

Quæris

Quæris

contra... in Joan... ne divina... suo Sal... an. 20... certe ab... illis, qui... am quam... i habitat... credentis... d Baptif... er expul... i) pœni... ausent